

Rådet for
Den Europæiske Union

Bruxelles, den 25. oktober 2019
(OR. en)

13295/19

EDUC 416
ECOFIN 900
EMPL 521
SOC 688

NOTE

fra:	Generalsekretariatet for Rådet
til:	De Faste Repræsentanternes Komité/Rådet
Vedr.:	Et stærkt økonomisk fundament for Europa: opnåelse af virkningsfuld og effektiv uddannelse af høj kvalitet – <i>Orienterende debat</i> (Offentlig debat i henhold til artikel 8, stk. 2, i Rådets forretningsorden) <i>[foreslået af formandskabet]</i>

Efter høring af Uddannelsesudvalget har formandskabet udarbejdet vedlagte oplæg som grundlag for den orienterende debat på samlingen i Rådet for Uddannelse, Ungdom, Kultur og Sport den 8. november 2019.

Et stærkt økonomisk fundament for Europa:**opnåelse af virkningsfuld og effektiv uddannelse af høj kvalitet****– notat fra formandskabet –**

- Formålet med dette fælles møde er at give finans- og uddannelsesministrene en enestående mulighed for 1) at udveksle synspunkter om den rolle, uddannelse spiller ved at bidrage til langsigtet bæredygtig vækst, og 2) at dele erfaringer og bedste praksis om politikker, der fremmer effektiv og virkningsfuld uddannelse af høj kvalitet.

Aktuel situation

- I takt med at landene kæmper for at reagere på globalisering, teknologiske fremskridt og demografiske forandringer, er den menneskelige kapital blevet endnu vigtigere. Uddannelsens rolle er afgørende for samfundene ved akkumulering af menneskelig kapital.
- For nylig har Det Europæiske Råds nye strategiske dagsorden for 2019-2024 understreget uddannelsens positive indvirkning på både økonomien og samfundet som helhed. I strategien opfordres der til, at investeringerne i menneskers færdigheder og uddannelse øges, at der gøres mere for at fremme iværksætteri og innovation, og at forskningsindsatsen styrkes. Desuden opfordres der i *den europæiske søjle for sociale rettigheder* til inkluderende uddannelse og livslang læring af høj kvalitet.
- Uddannelse har været en del af EU's dagsorden for vækst og beskæftigelse i Europa 2020-strategien, og der er blevet lagt særlig vægt på uddannelse, færdigheder og livslang læring i de landespecifikke henstillinger for 2019. Den nye Kommission fremhævede også den rolle, færdigheder og uddannelse spiller som drivkraft for Europas konkurrenceevne og innovation, i sine politiske retningslinjer (2019-2024).

- I november 2017 drøftede Eurogruppen betydningen af investeringer i menneskelig kapital og effektiviteten af offentlige udgifter til uddannelse.

Uddannelsens rolle

- Menneskelig kapital er afgørende for at fremme produktivitet og bæredygtig vækst og for samfunds modstandsdygtighed. Adgang til uddannelse af høj kvalitet for alle er en virkningsfuld metode til at bekæmpe fattigdom og fremme ligestilling. Det er grundlaget for Europas velfærdssamfund.
- Fordelene ved uddannelse for samfundet er store på forskellige måder. På individuelt niveau fører de færdigheder, der opnås gennem uddannelse, til højere beskæftigelsesfrekvenser og lønninger. F.eks. er beskæftigelsesfrekvensen for voksne med en videregående uddannelse ca. 9 procentpoint højere end for dem, der kun har en uddannelse på gymnasialt niveau, og de tjener i gennemsnit 44 % mere i EU-landene.
- Udbyttet af uddannelse er også højt for samfundet som helhed, fordi en veluddannet arbejdsstyrke bidrager til økonomisk vækst og produktivitetsvækst og fremmer den innovative kapacitet. Det er med til at øge levestandarden for hele befolkningen. Lige adgang til uddannelse er også en af de bedste metoder til at fremme social samhørighed og mobilitet og sikre, at samfundene opfattes som retfærdige og rimelige.
- Afsmittende virkninger af menneskelig kapital indebærer, at der ud over dem, som foretager investeringen, er andre, der opnår et udbytte. Da der er tale om både privat og socialt udbytte, er der risiko for underinvestering. Offentligt udbud af uddannelse korrigerer for dette markedssvigt.

- Selv om udbud af uddannelse hovedsagelig er medlemsstaternes ansvar, kan uddannelse i forbindelse med den frie bevægelighed for personer skabe positive afsmittende virkninger i EU. En betydelig og vedvarende udvandring af en højtuddannet arbejdsstyrke kan imidlertid have negativ indvirkning på nogle landes vækstpotentiale og offentlige finanser.
- Investeringer i inkluderende uddannelse af høj kvalitet har strategisk betydning for Europas fremtid. Globalisering, teknologiske fremskridt og demografiske forandringer har en dybtgående indvirkning på arbejdsmarkeder og samfund. Det er helt nødvendigt at styrke både de grundlæggende og de mere specialiserede færdigheder og kompetencer og højne uddannelsesniveaet. De aldrende samfund i EU gør det endnu vigtigere, at størstedelen af befolkningen i den erhvervsaktive alder er uddannet og i arbejde.
- I fremtiden vil digitalisering og teknologiske fremskridt skabe et stigende behov for kontinuerlig læring og ajourføring af færdigheder. Der kan opstå forskellige former for mismatch mellem udbudte og efterspurgte færdigheder og kompetencer. Blandt de fremtidige udfordringer for uddannelsessystemerne er 1) skabelse af grundlaget for uddannelsesmæssige resultater af høj kvalitet tidligt i livet, 2) ajourføring af færdigheder og kompetencer for at muliggøre yderligere læring og 3) støtte af omskoling og læring af nye fag i andre brancher med andre opgavestrukturer, hvilket alt sammen vil lette tilpasningen til strukturelle ændringer i økonomien og på arbejdsmarkedet. Desuden bør uddannelsessystemerne forudse fremtidige behov for færdigheder og kompetencer for at sikre en højtuddannet arbejdsstyrke på de relevante områder. Opkvalificering og omskoling forbedrer også modstandsdygtigheden over for økonomiske chok.

Uddannelse af høj kvalitet, omkostningseffektivitet og virkningsfuldhed

- Menneskelig kapital opbygges især gennem uddannelsessystemet og finansieres primært med offentlige midler i Europa. Uddannelse fra grundskoleniveau til videregående niveau var i 2016 i gennemsnit 87 % offentligt finansieret i 21 EU-lande¹, der også er medlemmer af OECD.
- Styrkelse af opbygningen af menneskelig kapital handler ikke nødvendigvis om at bruge flere penge, men om at bruge pengene mere omkostningseffektivt og virkningsfuldt. Med et sammenligneligt udgiftsniveau opnår nogle medlemsstater bedre resultater end andre. For nogle medlemsstater består udfordringen i at tilvejebringe midler, der er tilstrækkelige til at sikre højere kvalitet og retfærdigere resultater på uddannelsesområdet. For andre består den i at bruge pengene mere effektivt for at forbedre deres uddannelsesresultater.
- De effektivitetsmæssige overvejelser om offentlige udgifter til uddannelse bør omfatte en vurdering af resultater, kvalitet og inklusivitet.
- Uddannelsesniveauet er steget i EU gennem tiden. Det gennemsnitlige uddannelsesniveau i EU (videregående uddannelse) i aldersgruppen 30-34 år steg fra 31 % i 2008 til 41 % i 2018. Samtidig faldt andelen af 25-34-årige uden en uddannelse på gymnasialt niveau fra 18 % til 14 %.
- Med hensyn til kvalitet svarer EU's resultater i PISA-undersøgelsen til gennemsnittet, og der er plads til forbedringer. Desuden varierer det meget inden for EU.
- Hvad angår inklusivitet, kan mere effektiv anvendelse af offentlige udgifter til uddannelse i mange medlemsstater også forbedre integrationen på arbejdsmarkedet og fremme social mobilitet mellem generationerne. I EU var NEET²-andelen 15 % for unge i alderen 20-24 år og 17 % for unge i alderen 25-29 år i 2018.

¹ Data for to EU- og OECD-lande, Danmark og Grækenland, er ikke indberettet i OECD's Education at a Glance 2019.

² "Not in Education, Employment, or Training" (ikke i beskæftigelse eller under uddannelse)" (NEET)

- For at sikre den optimale kombination af de resultater, som samfundet ønsker, bør udgifterne til uddannelse af høj kvalitet også være virkningsfulde. Virkningsfuld udgiftsanvendelse giver mulighed for inkluderende uddannelsessystemer af høj kvalitet, der fører til økonomisk vækst, produktivitet og ligestilling.

Spørgsmål til drøftelse

- Hvilke udfordringer er de mest presserende for dit land, når det gælder effektiv og virkningsfuld uddannelse?
 - Hvilke politikker mener du er de mest lovende med hensyn til at fremme effektivitet, virkningsfuldhed, inklusivitet og ligestilling på uddannelsesområdet?
 - Hvordan kan der opnås læringsresultater af høj kvalitet, højt uddannelsesniveau og ligestilling på én gang?
 - Hvilken rolle kan europæisk samarbejde spille med hensyn til at fremme effektivitet, virkningsfuldhed og uddannelse af høj kvalitet, og hvordan kan europæiske samfund forudse fremtidige opkvalificerings- og omskolingsbehov?
-